

Úvodník státní tajemnice Mileny Hrdinkové

Číslo 352
17. června 2019

V tomto čísle naleznete

Úvodník státní tajemnice
Mileny Hrdinkové

Čtyřleté výročí zprávy pěti
předsedů

Sdělení Komise k víceletému
finančnímu rámci EU

Páté sdělení k vystoupení
Spojeného království z EU

Výsledky zasedání Rady pro za-
městnanost, sociální politiku,
zdraví a ochranu spotřebitele

Výsledky zasedání Rady
pro hospodářské a finanční věci

Ustavování frakcí v Evropském
parlamentu

Rámcové pozice schválené
v 24. týdnu

Program evropských institucí
18. – 24. června

Milí čtenáři,

máme před sebou náročný a událostmi nabitý týden. Hlavní pozornost i aktivity budou soustředěny na zasedání Evropské rady, které se koná v Bruselu ve čtvrtek a v pátek a má na programu řadu klíčových témat.

Ještě před tím, než se koncem týdne v Bruselu sejdou lídři EU, proběhnou v Lucemburku jednání Rady EU v celkem třech formacích. Na včerejším zasedání Rady pro zahraniční věci ministři vedli komplexní diskusi o globální strategii EU, o způsobech, jak zlepšit účinnost společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP) s ohledem na aktuální geopolitické výzvy, a během pracovního oběda si vyměnili názory s jordánským ministrem zahraničních věcí Ajmánem Safadím ohledně vývoje na Blízkém východě. Dnes probíhají paralelně dvě zasedání Rady.

Ministři zemědělství mají na programu Evropský námořní a rybářský fond na příští programové období 2021 – 2027, aktuální stav společné rybářské politiky a budoucnost společné zemědělské politiky.

Rada pro obecné záležitosti, na které ČR zastupují tentokrát společně s ministrem zahraničních věcí Tomášem Petříčkem, se věnuje především přípravě Evropské rady, víceletému finančnímu rámci, balíčku k rozšíření v roce 2019 a doporučením pro jednotlivé země v rámci evropského semestru 2019.

Čtyřleté výročí zprávy pěti předsedů

Tento týden se setkají hlavy států a předsedové vlád na dalším zasedání Evropské rady a následném eurosummitu. Českou republiku bude reprezentovat předseda vlády Andrej Babiš. Hlavní náplní prvního eurosummitu letošního roku (svolaného na 21. června) bude pokrok v prohlubování hospodářské a měnové unie (HMU). Konkrétně se bude jednat o reformě Evropského mechanismu stability (ESM), o směřování dalších prací na Nástroji pro konvergenci a konkurenceschopnost v eurozóně (BICC) a o dosaženém pokroku v zavádění Evropského systému pojištění vkladů (EDIS).

Jsou tomu na měsíc přesně čtyři roky, co vyšla Zpráva pěti předsedů, která reflektovala zájem o zásadnější reformu eurozóny. Ačkoli od vydání této zprávy došlo k výraznému pokroku, Komise nadále

V přípravách na zasedání Evropské rady budu zítra pokračovat také v Praze. Nejprve budu o agendě zasedání a pozicích, které na něm bude ČR zastávat, diskutovat s velvyslanci členských a kandidátských zemí EU na pravidelném briefingu. Poté s panem premiérem představíme program Evropské rady, proces jednání o novém složení orgánů Evropské unie a výsledky voleb do Evropského parlamentu členům poslaneckého Výboru pro evropské záležitosti.

Ve čtvrtek pak bude v Bruselu zahájeno zasedání Evropské rady. Hlavními a nejsledovanějšími body jednání budou přijetí nové strategické agendy Unie, určující priority EU na období 2019 – 2024, a nominace na nejvyšší unijní posty pro příští institucionální cyklus. Na základě revidovaného negociačního balíčku proběhne také debata o dalším směřování vyjednávání příštího víceletého finančního rámce. Dále se lídři EU budou věnovat dlouhodobé strategii EU v oblasti snižování emisí skleníkových plynů, Východnímu partnerství, vztahům Kypru a Turecka, politice rozšíření nebo boji proti dezinformacím a hybridním hrozbám. Několik dalších akcí se uskuteční také na okraj Evropské rady. V pátek to bude eurosummit v rozšířeném formátu a krátké neformální jednání EU-27 k aktuálnímu vývoji v otázce brexitu. Ve čtvrtek se pak krátce sejdou představitelé V4 a dojde k oficiálnímu předání slovenského předsednictví ve V4 České republice.

naléhá, aby plánované změny byly dokončeny nejpozději do roku 2025. Jak ukázalo mj. poslední jednání euroskupiny, dokončení bankovní unie a především shoda na finální podobě a implementaci Evropského systému pojištění vkladů představují pro členské státy obtížný úkol. Ve vyjednávání se mimo jiné střetávají ambicióznější představy spíše jižních států EU se spíše konzervativním přístupem severnějších států, především nové Hanzovní ligy.

Zásadní prioritou České republiky je nadále udržovat inkluzivnost celého procesu, tedy zapojení i těch států EU, které neplatí eurem, do debaty na euroskupině a eurosummitech, neboť fungování eurozóny má bezprostřední dopady na celou EU.

/Pokračování na s. 2/

Česká republika není smluvní stranou **Evropského mechanismu stability** (ESM), a tedy plně respektuje, že rozhodnutí o změně Smlouvy o ESM přísluší především státům eurozóny. Česká republika dbá na to, aby ESM nadále operoval podle dohodnutých smluv a aby se především dodržovalo rovnocenné zacházení v kontextu společného trvalého jistícího mechanismu pro Jednotný fond pro řešení krizí (tzv. backstop).

V otázce **rozpočtového nástroje eurozóny** Česká republika neaspíruje na podíl při rozhodování o poskytování úvěrů v rámci Nástroje pro konvergenci a konkurenceschopnost v eurozóně (BICC) a rovněž nechce nést náklady tohoto nástroje. Prioritou České republiky však je, aby financování BICC neomezovalo tradiční části rozpočtu EU, tedy například finance na kohezní politiku.

Při diskusi o **Evropském systému pojištění a vkladů** (EDIS) se ČR staví zdrženlivě k některým závěrům nedávno vyda-

né zprávy předsedy pracovní skupiny na vysoké úrovni (HLWG). Hlavní obava plyne z rizika narušení dosavadní křehké rovnováhy mezi zájmy tzv. domovských a hostitelských států, tj. států s převládajícími centrálními mezinárodně působícími velkými bankovními skupinami vs. států s většinou zastoupenými dceřinými společnostmi mezinárodních bankovních skupin (jako je ČR). Česká republika upozorňuje také na další rizika, jako jsou např. dodržování subsidiarity, zajištění dostatečné likvidity a další možné nedostatky.

Některé otázky tedy zůstávají otevřené, a proto pro další kroky v prohlubování hospodářské a měnové unie budou zásadní výstupy z diskuse evropských lídrů na eurosommitu tento pátek.

/A. Mundil/

Sdělení Komise k víceletému finančnímu rámci EU > Komise

Dne 13. června 2019 Komise vydala sdělení týkající se návrhu unijního rozpočtu pro roky 2021–2027. Zaměřila se hlavně na mezníky, které již byly dosaženy během rumunského předsednictví, ale také na vytyčené cíle pro nadcházející finské předsednictví, které musí být splněny, aby došlo k rychlé a hladké implementaci začátkem roku 2021.

Komise v květnu a červnu 2018 předložila návrh nového a moderního dlouhodobého rozpočtu, který odpovídá prioritám Unie a zahrnuje legislativní návrhy 37 odvětvových programů. Na tomto základě se již intenzivně pracovalo jak v Evropském parlamentu, tak v Radě. Jednání o celkovém rámci pokročila a mnoho odvětvových návrhů již bylo alespoň částečně uzavřeno.

Komise ve svém sdělení o dohodě o víceletém finančním rámci (VFR) zmiňuje potřebu **dorešení ještě řady otázek**. Již v prosinci 2018 se evropští lídři shodli na včasném dosažení dohody o VFR, tak aby Unie včas mohla prosadit své cíle a naplnit svou politiku. Na zasedání Evropské rady 20. a 21. června se bude tato problematika dále diskutovat a dle Komise je nutné, aby lídři stanovili plán k dosažení dohody o rozpočtu do podzimu tohoto roku.

Sdělení konstatuje, že k prosperující Evropské unii je potřeba představit **moderní a flexibilní rozpočet**, který zhod-

nocuje jak problémy, kterým Evropská unie čelí, tak klimaticky-neutrální politiku, ke které se Unie zavázala. Měla by být zvýšena finanční podpora jak na evropskou obranu, tak pro vývoj nových ekologických a digitálních technologií. Komise dále navrhuje snížení a sloučení různých unijních programů a nástrojů, které povedou ke zmírnění pravidel pro financování nových projektů.

Jedním z hlavních cílů červnového zasedání by mělo být **započetí poslední fáze vyjednávání mezi členskými státy ohledně nového víceletého finančního rámce**, kde je nutno dorešit ještě velké množství politických bodů s rostoucím zaměřením na finanční a další strategická témata. Hlavy států členských států EU budou v červnu dále hledat rovnováhu mezi větším financováním pro nové priority, a zároveň kontinuální podporou pro rozvoj společné zemědělské, kohézní a regionální politiky. Finské předsednictví se zavázalo, že povede bilaterální diskuzi mezi členskými státy, tak aby **došlo k dohodě již na podzimním zasedání Evropské rady**. Komise ale varuje, že pokud se tak nestane s dostatečným předstihem a víceletý finanční rámec nebude schválen včas, mnohé nástroje, výzkumy nebo programy, jako například Erasmus, tím budou negativně postiženy. /M. Pilin/

Páté sdělení k vystoupení Spojeného království z EU > Komise

Dne 12. června 2019 Komise zveřejnila páté sdělení k připravenosti na vystoupení Spojeného království z EU bez dohody, a to v souvislosti s rozhodnutím Evropské rady ze dne 11. dubna 2019 o prodloužení lhůty brexitu do 31. října 2019. Jelikož ve Spojeném království přetrvává nejistota ohledně ratifikace dohody o vystoupení, společně se značně destabilizovanou vnitropolitickou situací, Komise stále připravuje možný scénář v případě vystoupení Spojeného království bez dohody se všemi jeho negativními, důsledky.

Komise posoudila všechna legislativní a nelegislativní nouzová opatření přijímaná od prosince 2017, aby zajistila plnění svých zamýšlených cílů. Dospěla k závěru, že jsou **i nadále přiměřená a vhodná pro scénář brexitu bez dohody**. V převážné většině případů se načasování použití jednotlivých aktů a trvání jejich účinnosti automaticky přizpůsobí novému datu vystoupení a jejich znění není třeba měnit. V některých případech akty stanoví datum kon-

ce své platnosti. Komise zváží, zda tyto akty potřebují technickou úpravu s cílem zohlednit nový časový rámec před skončením jejich platnosti.

V rámci sanitárních a fytosanitárních opatření EU přijala na základě záruk Spojeného království **16 nelegislativních opatření**, jež se vztahovala ke 12. dubnu 2019. Tato opatření jsou však nyní v důsledku prodloužení lhůty vystoupení z EU obsoletní. Pokud však bude Spojené království i nadále **poskytovat nezbytné záruky**, opatření budou opětovně přijata s platností od 1. listopadu 2019.

Součástí sdělení je také seznam legislativních aktů, alternativních opatření a oznámení Komise zúčastněným stranám.

/Pokračování na s. 3/

Sdělení **obsahuje rovněž podrobnosti o probíhajících přípravách ve všech členských státech EU** a vybraných oblastech, jimž je nutno v následujících měsících nadále věnovat zvláštní pozornost (právo pobytu a nároky na sociální zabezpečení, cla, nepřímé daně a stanoviště hraniční kontroly, letecká a železniční doprava, rybolovné činnosti, finanční služby, léčivé přípravky, zdravotnické prostředky a chemické látky). Členské státy EU by rovněž měly přezkoumat svá vnitrostátní nouzová opatření a zajistit, aby byla vzhledem k prodloužení lhůty nadále vhodná a použitelná nejpозději od 1. listopadu 2019.

Komise bude i nadále sledovat politický vývoj ve Spojeném království a pomáhat členským státům a zúčastněným

stranám s přípravami na odchod Spojeného království z EU. Všechny zúčastněné strany jsou vyzvány, aby využily dodatečné lhůty k revizi přijatých opatření, k **dokončení příprav a přijetí dalších kroků** v oblastech, kde nebyla připravenost plně dokončena (např. transfery schvalování zdravotnických prostředků), a zajistily tak maximální připravenost na všechny eventuality. Svůj díl odpovědnosti za přípravu a zmírnění dopadů vystoupení Spojeného království z EU bez dohody nesou všichni aktéři. Sdělení nadále upozorňuje na nemožnost spolehnout se na další prodloužení odchodu Spojeného království z EU.

/L. Kotajná/

Výsledky zasedání Rady pro zaměstnanost, soc. politiku a zdraví > Rada

Ve dnech 13. a 14. června 2019 se v Lucemburku uskutečnilo zasedání Rady pro zaměstnanost, sociální politiku, ochranu spotřebitele a zdraví. Delegaci České republiky vedli ministryně práce a sociálních věcí Jana Maláčová a zástupce stálého představitele České republiky při EU, velvyslanec Jaroslav Zajíček.

Na okraj prvního dne jednání, v části **zaměstnanost a sociální politika**, došlo k hlasování o stanovení sídla **Evropského orgánu pro pracovní záležitosti**, o které se ucházely Bratislava, Nikósie, Riga a Sofie. V hlasování zvítězila hned v prvním kole Bratislava, které se podařilo získat nadpoloviční většinu hlasů (15 hlasů). Druhé místo obsadila Nikósie (7 hlasů), následována Rigou a Sofií (shodně 3 hlasy).

Na začátku oficiálního jednání Rady proběhla politická diskuse ministrů k **evropskému semestru 2019**, jako vstup této formace Rady pro nadcházející Evropskou radu. Ve svých vystoupeních ministři ocenili důležitost procesu evropského semestru jakožto nástroje pro stimulaci dalších vnitrostátních reforem, investic do lidského kapitálu a odpovědné fiskální politiky.

Bylo také poukázáno na současnou **velmi příznivou ekonomickou situaci**, která se pozitivně promítá také do statistických ukazatelů míry nezaměstnanosti nebo chudoby. Ministři také připomněli, že u některých oblastí se kýžený pokrok nedostavuje, jako je tomu například u snižování sociálních nerovností nebo přetrvávající genderové nerovnosti.

V rámci této části jednání byla ještě mimo jiné vzata na vědomí **zpráva o pokroku k tzv. antidiskriminační směrnici**, která byla vypracována rumunským předsednictvím. Ministři zároveň přijali závěry Rady k měnícímu se světu práce v kontextu bezpečnosti a ochrany zdraví.

V části **zdraví** začalo jednání Rady přijetím **závěrů Rady k boji proti antimikrobiální (AMR) resistenci**. V následné diskusi některé členské státy výslovně podpořily tyto závěry a zdůraznily nutnost nadále věnovat AMR vysokou pozornost, koordinovat proti ní společný postup jak v EU tak celosvětově a zajistit řádnou implementaci národních akčních plánů i legislativních a nelegislativních iniciativ EU.

Následovala politická diskuse ministrů a ministryň na téma **„Usnadnění investic do transformace a zlepšení zdravotnických systémů“**. Mezi členskými státy panovala shoda, že investice do zdravotních systémů z fondů EU hrají důležitou roli doplňující národní zdroje. Z diskuse mimo jiné vyplynulo, že financování z evropských fondů by mělo být administrativně zjednodušeno, mělo by se věnovat společně stanoveným prioritám a zároveň reflektovat národní specifika.

V rámci bodu „Různé“ byl poté diskutován **stav implementace nařízení o zdravotnických prostředcích**, které vstupuje v platnost v květnu 2020. Většina členských států vyjádřila obavu z nedostatečné připravenosti na nová pravidla, především s ohledem na očekávanou nedostatečnou kapacitu notifikovaných osob v EU a navrhla, aby Komise realisticky vyhodnotila současný stav a v následné diskusi s členskými státy navrhla další postup. /J. Matera/

Výsledky zasedání Rady pro hospodářské a finanční věci > Rada

V pátek 14. června proběhlo v Lucemburku poslední jednání Rady pro hospodářské a finanční věci pod vedením rumunského předsednictví. Českou delegaci vedla místopředsdkyně vlády a ministryně financí **Alena Schillerová**. Ministři financí diskutovali o prohlubování hospodářské a měnové unie, o rozpočtovém dohledu a o koordinaci hospodářských politik. Na programu jednání byla rovněž daňová témata.

Ministři diskutovali **plnění pravidel Paktu stability a růstu**. Z hlediska rozpočtového dohledu patří Česká republika v rámci EU ke skupině zemí, které mají stabilizované veřejné finance. Dle informací Ministerstva financí se ČR nachází mezi nejméně zadluženými státy EU, dle základního ukazatele, kterým je podíl dluhu vůči HDP. Ministři také vedli debatu ohledně dlouhodobé strategie pro klimaticky neutrální ekonomiku a to na základě sdělení Komise **„Čistá planeta pro všechny: Evropská dlouhodobá strategická vize prosperující, moderní, konkurenceschopné klimaticky neutrální ekonomiky“**. Deba-

ta byla zaměřena na investiční a finanční aspekty sdělení Komise. Ministři dospěli k závěru, že přechod bude vyžadovat **významné investice do ekonomik jednotlivých členských států**. Odhady naznačují, že současný roční objem investic ve výši přibližně 2 % HDP bude muset v období 2031–2050 ročně vzrůst na téměř 3 %, nebo více než 500 miliard eur ročně.

Ministři byli následně informováni o pokroku u zavádění legislativy ohledně společného systému daně z finančních transakcí (FTT).

Na tomto návrhu začalo od roku 2013 pracovat 11 členských států v rámci posílené spolupráce. **Česká republika se této spolupráce neúčastní**, neboť se dle vyjádření Ministerstva financí jedná o prvky pokrývající podnikatelské prostředí a jeho negativa převyšují možný daňový výnos. V závěru prezentovala Komise a předsednictví nejdůležitější výsledky zasedání ministrů financí skupiny G20.

/M. Ondíčová/

Ustavování frakcí v Evropském parlamentu > Evropský parlament

První zasedání nového Evropského parlamentu (EP) se uskuteční 2. července. Jednání o nové podobě parlamentních politických skupin (frakcí), na jejichž základě jsou rozdělována například místa v parlamentních výborech, však již započala. Nejnižší počet poslanců nutný k vytvoření frakce v EP je 25. Skupina musí být navíc tvořena poslanci zvolenými nejméně v jedné čtvrtině členských států.

Nejsilnější frakce v EP, **Evropská lidová strana (EPP)**, ve středu 5. června potvrdila ve funkci předsedy Manfreda Webera, který byl jediným kandidátem na tento post. M. Weber je zároveň jedním z kandidátů na post předsedy Komise, jeho šance jsou však zpochybňovány. O svém vedení pro nadcházející legislativní období rozhodnou v úterý 18. června také členové druhé největší frakce **Pokrokové aliance socialistů a demokratů (S&D)**. Dosavadní předseda frakce Udo Bullmann (DE) svou kandidaturu těsně před volbou stáhl, jedinou kandidátkou tak zůstává Iratxe García Pérezová (ES).

Dosavadní Aliance liberálů a demokratů pro Evropu (ALDE) byla v uplynulém týdnu přejmenována na Renew Europe (RE - **Obnovte Evropu**). Hlavním impulsem pro přijetí nového názvu bylo spojení ALDE se skupinou francouzských poslanců zvolených za koalici Obroda prezidenta Emmanuela Macrona a dalšími národními stranami. Členy frakce jsou také poslanci českého hnutí ANO. Volba vedení proběhne tento týden. Mezi kandidáty jsou zmiňováni Frederick Federley (SE), Sophia in 't Veldová (NL) a Dacian

Cioloș (RO). Dosavadní předseda Guy Verhofstadt (BE) by se mohl stát kandidátem na předsedu EP, který bude zvolen na ustavující schůzi EP.

O svém vedení rozhodla v uplynulém týdnu také čtvrtá nejpočetnější frakce, **Zelení/EFA**. Funkci spolupředsedů Zelených budou i pro nadcházející období zastávat Ska Kellerová (DE) a Philippe Lamberts (BE), předsedou EFA byl zvolen Alyn Smith (UK). Součástí frakce Zelení/EFA jsou tři noví čeští poslanci EP z České pirátské strany.

Největší euroskeptické uskupení bude v novém EP působit pod názvem **Identita a demokracie (ID)**. Součástí frakce, která vznikla na půdorysu skupiny Evropa národů a svobody (ENF) za účasti tří velkých stran Ligy Mattea Salviniho, Národního sdružení Marine Le Pen a Alternativy pro Německo, jsou také dva poslanci EP českého hnutí Svoboda a přímá demokracie. Předsedou ID byl zvolen Marco Zanni (IT).

Výsledky květnových voleb do EP přinesly **ukončení dlouholeté neformální velké koalice EPP a S&D**, které v novém EP přišly o společnou nadpoloviční většinu. Frakce EPP, S&D, RE a Zelení/EFA již zahájily jednání o společných prioritách pro nadcházející pětileté legislativní období, k jejichž dodržování by se měl zavázat příští předseda Komise pro získání parlamentní podpory. Seznam závazků má být představen před nadcházejícím jednáním Evropské rady. /J. Linková/

Rámcové pozice schválené v 24. týdnu > Informace

Rámcová pozice k návrhu rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady, kterým se **Německo zmocňuje ke změně své stávající dvoustranné dohody o silniční dopravě se Švýcarskem** za účelem povolení kabotáže v rámci provozování mezinárodní osobní autokarové a autobusové dopravy v příhraničních oblastech mezi oběma zeměmi (vypracovalo Ministerstvo dopravy)

Rámcová pozice k návrhu rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady, kterým se **Itálie zmocňuje, aby se Švýcarskem sjednala a uzavřela dohodu povolující kabotáž** v rámci provozování mezinárodní osobní autokarové a autobusové dopravy v příhraničních oblastech mezi oběma zeměmi (vypracovalo Ministerstvo dopravy)

Program evropských institucí, 18. až 24. června > Informace

Setkání kolegia komisařů, 18. června

Doporučení k návrhům Národních energetických a klimatických plánů na roky 2021–2030, vztahy se Švýcarskem, třetí zpráva nezávislé Evropské fiskální rady o směrech fiskální politiky eurozóny.

Rada pro zemědělství a rybolov, 18. června

Přijetí částečného obecného přístupu k nařízení o Evropském námořním a rybářském fondu, diskuse o aktuálním stavu Společné rybářské politiky a rybolovných právech pro rok 2020, zpráva o pokroku ve věci Společné zemědělské politiky.

Rada pro obecné záležitosti, 18. června

Negociační balíček k víceletému finančnímu rámci, závěry červnové Evropské rady, rozšíření a proces stabilizace a přidružení, evropský semestr.

Evropská rada a eurosummit, 20. a 21. 6.

Schválení strategické agendy, personální obsazení evropských institucí, směřování vyjednávání příštího víceletého finančního rámce, Východní partnerství, situace na Ukrajině a vztahy mezi Kyprem a Tureckem. Na okraj proběhne zasedání eurosummitu v inkluzivním formátu k problematice prohlubování hospodářské a měnové unie.

Týden v Evropské unii

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR
Číslo 352, týden od 10. do 16. června 2019 * Šířeno výhradně v elektronické podobě * Přípravují pracovníci Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR * Editor: Jan Sochor* Kontakt: newsletter@vlada.cz